

Metodický návod č. 3/2009 odboru archivní správy a spisové služby MV
k postupu při podávání žádostí o státní příspěvky podle zákona č. 499/2004 Sb., o
archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, jak vyplývá z pozdějších
změn a podle vyhlášky č. 645/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o
archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění vyhlášky
č. 192/2009 Sb.

Č. j. MV-67027-5/AS-2009

Hlava I
Úvodní ustanovení

Čl. 1

(1) Podávání žádostí o státní příspěvky vlastníky a držiteli archiválií, jakož i zřizovateli soukromých archivů je upraveno v § 24 odst. 2-4 a § 56 odst. 5 zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“). Prováděcím předpisem k zákonu je vyhláška č. 645/2004 Sb., ze dne 13. prosince 2004, kterou se provádějí některá ustanovení zákona o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění vyhlášky č. 192/2009 Sb. (dále jen „vyhláška“). Vyšší státního příspěvku upravuje § 15 vyhlášky a dále příloha č. 1, která kodifikuje evidenční jednotky v evidenci Národního archivního dědictví (dále jen „NAD“).

Hlava II
Státní příspěvek podle § 24 odst. 2 zákona
(příspěvek při vzetí archiválie do evidence NAD)

Čl. 2

Nárok na státní příspěvek

(§ 24 odst. 2 zákona; § 15 odst. 1 a 2 vyhlášky)

(1) Vlastník archiválie, který nemá archiválii uloženu ve veřejném archivu, a nejedná-li se o archiválii ve vlastnictví České republiky, právnické osoby zřízené zákonem nebo územního samosprávného celku, má v souvislosti s prohlášením dokumentu za archiválii nárok na poskytnutí jednorázového státního příspěvku za prohlášení dokumentu za archiválii.

(2) Nárok musí vlastník archiválie uplatnit do 3 měsíců ode dne vybrání dokumentu za archiválii, jinak nárok zaniká. Za rozhodná data je třeba považovat datum platného protokolu o výběru archiválií nebo datum nabytí právní moci rozhodnutí o námitkách proti protokolu o výběru archiválií a datum podacího razítka příslušného archivu. Povinnost splní žadatel tehdy, jestliže ve stanovené lhůtě podá žádost u příslušného archivu, a prodlení od podání žádosti k jejímu předání Ministerstvu vnitra (dále jen "ministerstvo") nelze považovat za zmeškání lhůty.

Čl. 3

Postup při podávání žádosti

- (1) Nárok se uplatňuje písemně u ministerstva prostřednictvím Národního archivu nebo územně příslušného státního oblastního archivu, který archiválii vede v základní nebo druhotné evidenci.
- (2) Národní archiv nebo příslušný státní oblastní archiv zhotoví kopii žádosti pro svoji potřebu, ověří správnost údajů a originál žádosti s přílohami bezprostředně postoupí ministerstvu.
- (3) K žádosti o státní příspěvek se přiloží kopie protokolu o výběru archiválií ve skartačním řízení nebo mimo skartační řízení a výkaz evidenčních jednotek podle § 4 odst. 1 písm. k) vyhlášky. Příložená musí být rovněž kopie aktuálního evidenčního listu NAD.
- (4) V případě, že před podáním žádosti došlo k zásadnímu přepracování evidenčního listu NAD, Národní archiv nebo příslušný státní oblastní archiv na změnu upozorní v průvodním dopise a přesně specifikuje nově zaevidované evidenční jednotky.
- (5) Podání, která neobsahují náležitosti uvedené v odstavcích 2 resp. 3, budou vrácena Národnímu archivu nebo příslušnému státnímu oblastnímu archivu, které mají na odstranění vad lhůtu 30 dnů od zpětného doručení podání. Bez předložení dokladů o prohlášení dokumentů za archiválii není možné předmětný příspěvek vyplatit.

Čl. 4

Výše státního příspěvku

- (1) Výše paušálního státního příspěvku podle § 24 odst. 2 zákona je stanovena ve výši 3 Kč za každou evidenční jednotku.
- (2) Paušální státní příspěvek se v případě pořízení fotokopie archiválie vlastníkem pro potřeby příslušného státního oblastního archivu nebo Národního archivu zvyšuje o 2 Kč za každou stránku archiválie. Pokud žadatel vznese nárok na navýšení příspěvku z důvodu pořízení fotokopie, příslušný archiv potvrdí tuto skutečnost v průvodním dopise.

Hlava III

Státní příspěvek podle § 24 odst. 4 zákona (příspěvek vlastníkovi nebo držiteli archiválie za péči o archiválie)

Čl. 5

Nárok na státní příspěvek

(§ 24 odst. 4)

- (1) Vlastník archiválie, s výjimkou České republiky, právnické osoby zřízené zákonem, územního samosprávného celku, nebo instituce financované z veřejných rozpočtů, který nemá archiválii uloženu ve veřejném archivu, má nárok na náhradu nezbytných nákladů, které mu vznikly při zákonem uložené péči o archiválie.

(2) Nezbytné náklady se musejí přímo vztahovat k péči o archiválie a musejí dbát zásady přiměřenosti. V případě, že Národní archiv nebo územně příslušný státní oblastní archiv v rámci své pravomoci zjišťovat fyzický stav archiválií podle § 25 odst. 2 zákona zjistí, že vlastník nebo držitel archiválie neudržuje archiválii v dobrém stavu, a uloží mu provést odpovídající nápravná opatření (např. konzervaci nebo restaurování archiválie, zhotovení zabezpečovací kopie, instalaci okenic, žaluzií, U fólií a podobných ochranných zařízení proti UV záření, dezinfekci archiválií nebo depozitáře, instalaci měřících přístrojů a odvlhčovačů vzduchu), pak provedení těchto nápravných opatření lze kvalifikovat jako vynaložení nezbytných nákladů na zákonem uloženou péči o archiválie. Za vynaložení nezbytných nákladů nelze považovat výstavbu, opravy a údržbu technologických zařízení v těchto budovách (vytápění, klimatizace, rozvody vody a odpadů, silnoproudé a slaboproudé rozvody a zařízení, protipožární systémy, manipulační a skladová technologie apod.). Pokud jsou závady v péči o archiválie způsobeny špatným stavebně-technickým stavem budovy, v níž jsou uloženy, nebo technologických zařízení spojených s budovou a archiválie nelze přemístit do vhodnějších prostor vlastníka, navrhne archiv vlastníkovi nebo držiteli archiválie, aby postupoval podle § 27 zákona.

Čl. 6

Postup při podávání žádosti

(1) Nárok se uplatňuje písemně u ministerstva prostřednictvím Národního archivu nebo příslušného státního oblastního archivu, který archiválii vede v základní nebo druhotné evidenci, a to ve lhůtě 6 měsíců ode dne, kdy k výdajům došlo. Za rozhodná data se považují datum vystavení posledního účetního dokladu dokládajícího nezbytně vynaložené náklady v téže věci a datum podacího razítka příslušného archivu.

(2) K žádosti o státní příspěvek se přiloží dokumentace související s vynaloženými prostředky, účetní doklady a dobrozdání Národního archivu nebo příslušného státního oblastního archivu, který překontroloval věrohodnost uvedených údajů na místě.

Hlava IV

Státní příspěvek podle § 56 odst. 4 zákona (příspěvek zřizovateli soukromého archivu)

Čl. 7

Nárok na státní příspěvek

(§ 56 odst. 4 a 5 zákona, § 15 odst. 5 vyhlášky)

(1) Zřizovatel soukromého archivu, který byl akreditován, má nárok na poskytnutí jednorázového ročního státního příspěvku na provoz soukromého archivu. Jeho výše je stanovena vzhledem k péči o archiválie ve vlastnictví zřizovatele nebo jím zřizovaných právnických osob.

Čl. 8

Postup při podávání žádosti

- (1) Žádost o poskytnutí jednorázového ročního státního příspěvku na provoz soukromého archivu zřizovatel archivu poprvé uplatní do 6 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o akreditaci soukromého archivu. nejpozději však do 30. listopadu roku, v němž byla akreditace udělena. Nabude-li rozhodnutí o akreditaci soukromého archivu právní moci po 30. dubnu kalendářního roku, zřizovatel archivu uplatní žádost o poskytnutí jednorázového ročního státního příspěvku na provoz soukromého archivu na příští rok současně se žádostí podle věty první, tj. podá žádost o příspěvek po udělení akreditace současně se žádostí o příspěvek na následující kalendářní rok, s tím, že příspěvek po akreditaci bude vyplacen v témže roce, příspěvek na další kalendářní rok v dalším roce.
- (2) V dalších letech je zřizovatel povinen uplatnit žádost o příspěvek na kalendářní rok vždy do 30. dubna předchozího kalendářního roku.
- (3) Zřizovatel soukromého akreditovaného archivu může podat žádost podle odstavce 1 a odstavce 2 souběžně, vždy však jako samostatné žádosti.
- (4) Žádost se předkládá ministerstvu. Rozhodným datem je datum podacího razítka ministerstva. Není-li žádost uplatněna ve stanovené lhůtě, nárok na poskytnutí příspěvku v příslušném kalendářním roce zaniká.
- (5) Součástí žádosti je tiskový výstup "Řádkový přehled záznamů v evidenci listů NAD – názvy, metráž" z evidence NAD v programu PEvA, obsahující údaje o archivních souborech ve vlastnictví zřizovatele a jím zřízených právnických osob. Neobsahuje-li žádost tento tiskový výstup, nebo liší-li se údaje o počtu běžných metrů v žádosti nebo přílohách od údajů zjištěných v druhotné resp. ústřední evidenci NAD, případně pokud výstup neodpovídá kritériím stanoveným v zákoně a příslušné prováděcí legislativě, ministerstvo si vyžádá od žadatele dodatečné údaje a vysvětlení zjištěných rozdílů v údajích. Pokud došlo mezi podáním žádosti a odevzdáním údajů do druhotné evidence ke změnám v evidenci NAD, přílohou musí být rovněž aktuální export lokální evidence NAD příslušného archivu v programu PEvA.

Čl. 9

Výše státního příspěvku

- (1) Státní příspěvek se stanovuje ve výši 70 Kč na jeden běžný metr archiválií ve vlastnictví zřizovatele nebo jím zřizovaných právnických osob. Do metráže, která je podkladem pro výpočet příspěvku, se nezapočítávají archiválie a archivní soubory, které jsou v archivu uloženy na základě smlouvy o úschově (resp. smlouvy o výpůjčce). Žádosti o státní příspěvek jsou posuzovány jednotlivě podle vlastnické struktury archiválií v péči příslušného archivu. Plná výše státního příspěvku náleží zřizovateli i za jeden neúplný běžný metr archiválií.
- (2) U digitálních archiválií ve výstupních datových formátech podle § 20 vyhlášky č. 191/2009 Sb., o podrobnostech výkonu spisové služby se stanoví výše jednorázového ročního státního příspěvku 70 Kč za každý započatý 1 GB kapacity digitálních archiválií (viz ČSN IEC 60027, 1 GB=10⁵B).

Hlava V.

Společná ustanovení

Čl. 10

(1) Odbor archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra si v případě nutnosti vyžádá doplňující nebo upřesňující údaje v dané věci.

(2) Odbor archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra po posouzení žádosti z hlediska její úplnosti a správnosti a po přepočtení výše příspěvku vydá příkaz k jeho proplacení.

Hlava VI

Závěrečná ustanovení

Čl. 11

Zrušovací ustanovení

(1) Ve svém obsahu nahrazuje tento metodický návod Metodický návod odboru archivní správy a spisové služby MV k postupu při podávání žádostí o státní příspěvky podle zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a podle vyhlášky č. 645/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů z 20. prosince 2006 (č. j. AS-1531/2-2006), který zároveň ruší.

Čl. 12

Účinnost

(1) Metodický návod nabývá účinnosti dnem jeho schválení.

PhDr. Václav Babička
ředitel odboru archivní správy
a spisové služby MV

V Praze 21. září 2009